

FIFTH SESSION
CHAIRMAN: PROF. DR. AYTEN ALTINTAŞ
26 May 2014 MONDAY 17.00-18.00

TÜRK FARMAKOLOĞ BİRLİĞİ VE SÜRELİ YAYINI FARMAKOLOĞ ÜZERİNDE BİR İNCELEME

Eyüp Talha Kocacık¹

¹Pharmacy Student, Marmara University, Faculty of Pharmacy, İstanbul, eyuptalha@kocacik.com

Cumhuriyet döneminde eczacılık alanındaki ilk birlik 1924'te kurulan "Türkiye Eczacıları Cemiyeti"dir. Yönetim Kurulu 1929 yılında eczane sahibi olmayan eczacıların üyelikten çıkarılması kararını alınca, bir grup eczacı bu durumdan rahatsız olmuş, bütün eczacıları bir araya toplayacak yeni bir meslek örgütü oluşturmak isteğiyle 1930 yılında İstanbul'da "Türk Farmakoloğ Birliği"ni kurmuştur. Bu cemiyetin ilk başkanı olarak İsmet Muhsin Somer seçilmiştir.

Cemiyet kurulur kurulmaz idare heyeti, ilk işlerinden biri olarak faaliyetlerini anlatan bir dergi çıkartmaya karar vermiş, bu amaçla 1931 yılında *Farmakoloğ* dergisi yayınlanmaya başlanmıştır. Aylık olarak çıkan dergi maddi zorluklar nedeniyle düzenli olarak yayınlanamamış, iki-üç sayı bir arada çıktığı olmuştur. Yayın hayatına son verildiği 1954 yılının sonuna kadar toplam 24 cilt olarak yayınlanmıştır. Derginin ilk sayısı 30 sayfadan oluşmakta, önde ve arkada dörder sayfa ilan bölümleri bulunmaktadır. Sayfa sayısı her sayı için değişkenlik gösterir. Derginin Yayın Kurulu: Naşit Baylav, Hasan Derman, Mehmet Ali Kâğıtçı, Ahmet Hamdi Sanal gibi isimlerden oluşmaktadır. Dergide yer alan yazılar; bilimsel makaleler (orijinal ve çeviri), meslek sorunlarına yönelik yazılar, meslek haberleri ve duyuruları, birlik ile ilgili yazı ve haberlerden oluşmaktadır. Birlik, 1939 yılında ismini son kez Türkiye Eczacıları Cemiyeti olarak değiştirmiştir. Bununla beraber yayın organının ismi *Farmakoloğ* olarak kalmıştır. 1954 yılına gelindiğinde henüz nedenini bilemediğimiz bir sebepten dolayı idare heyeti toplanamamaya başlamış, nizamnamesinin 25. maddesi gereğince kendini feshedemediği için de kapanamamış, sürüncemede kalmıştır. Bu tarihte derginin yayınına da son verilmiştir. *Farmakoloğ* dergisi faaliyette bulunduğu dönem zarfında eczacılık tarihimiz açısından son derece önemli bilgiler içerir.

Bu bildiriye Türk Farmakoloğ Birliği'nin yapısı, faaliyetleri ve eksiksiz bir koleksiyonunu oluşturmak için çabaladığımız Farmakoloğ dergisinin 24 yıllık yayın hayatına, yazılarına ve yazarlarına değinilecektir.

Anahtar Kelimeler: *Farmakoloğ*, Türkiye Eczacıları Cemiyeti, Türk Farmakoloğ Birliği

THE UNION OF TURKISH PHARMACOLOGISTS AND AN ANALYSIS ON ITS PERIODICAL *FARMAKOLOĞ*

The Turkish Pharmacists' Society, the first professional association among pharmacists to be established in the Turkish Republic was founded in 1924. The Society decided to disallow pharmacists who were not owners of pharmacies themselves from membership. The Union of Turkish Pharmacologists (est. 1930) aimed to recruit all pharmacists in the same association, İsmet Muhsin Somer was chosen as the first president after election. This association involved three bodies: a general assembly, an administrative committee, and ethical committee. The organizing committee chose the name "Farmakolog" instead of the traditional "Eczacı" (apothecary) for its name.

The Union launched its periodical "Farmakoloğ" in 1931. The *Farmakoloğ* was planned as monthly, but financial restraints led to delays. When the Union ended its publication in 1954 it had reached 24 volumes. The first issues were 30 pages, with additional pages for commercial advertisements. The editorial board of the journal included; Naşit Baylav, Hasan Derman, Mehmet Ali Kağıtçı, Hamdi Sanal. The *Farmakoloğ* carried scientific articles, pharmaceutical news and relative announcements. In 1939, the name of association was changed as The Turkish Pharmacists' Society. The Society ceased to function in 1954, after which the periodical *Farmakoloğ* was not published. The Turkish Pharmacists' Association was founded in 1956. The *Farmakoloğ* is a source of historical information for the period.

Keywords: *Farmakoloğ*, Turkish Pharmacists' Society, Union of Turkish Pharmacologists